

DATOS IDENTIFICATIVOS

Compensación das Desigualdades na Educación

Materia	Compensación das Desigualdades na Educación			
Código	O05M007V01105			
Titulación	Máster Universitario en Intervención Multidisciplinar na Diversidade en Contextos Educativos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	4.5	OP	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Fernández González, Ángel			
Profesorado	Domínguez Pérez, María Teresa Fernández González, Ángel Jiménez Cortiñas, M ^a José			
Correo-e	afdez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Un obxectivo fundamental que se pretende nesta materia é comprender e interiorizar as necesidades de compensación comunitaria, para tratar do deseño e implementación de programas e estratexias que promovan a compensación das desigualdades na educación			

Competencias de titulación

Código	
A1	Comprender os principios básicos dos grandes ámbitos da diversidade dende unha perspectiva multidisciplinar
A2	Adquirir habilidades básicas de deseño, aplicación e avaliación de propostas de intervención dirixidas a traballar coa diversidade, valorando especialmente as colaboracións innovadoras
A3	Adquirir instrumentos conceptuais e metodolóxicos que faciliten a análise e reflexión sobre as prácticas profesionais relacionadas co tratamento da diversidade, en especial de aquelas que posúen un alto grao de innovación
A5	Elaborar materiais específicos para traballar coa diversidade, valorando, na medida das posibilidades, a súa aplicación na práctica
A8	Coñecer a lexislación básica referida á diversidade nos contextos educativos e socio-educativos, analizando a súa implicación no exercicio profesional
A9	Identificar os servizos de apoio escolares e socio-comunitarios que poden ser de utilidade no ámbito da diversidade
A10	Planificar e organizar traballos tutelados, sendo capaz de buscar e analizar información procedente de diferentes fontes, obter e analizar datos e elaborar con corrección un informe relacionado con algún dos módulos do mestrado
A12	Relacionar os contidos do mestrado coa experiencia persoal e con situacións educativas reais
A15	Promover unha actitude positiva cara as ideas e as prácticas educativas innovadoras relacionadas coa diversidade
A16	Adquirir condutas de respecto e de axuda. Ser sensibles a todo tipo de diversidade
A18	Favorecer o traballo cooperativo, asumindo responsabilidades e aceptando a disparidade de Opinións
B2	Coñecer e analizar as situacións reais de diversidade que se poden ver reflectidas nos contextos educativos, tanto formais como non formais, empregando procesos sistemáticos de indagación
B4	Favorecer a adquisición dos coñecementos e destrezas axeitadas para o deseño, posta en práctica e avaliación de propostas de intervención no ámbito da diversidade, ofrecendo novas iniciativas na resolución dos problemas
B5	Adquirir un compromiso ético no desenvolvemento da profesión, especialmente no referido ao apoio dos colectivos e sectores sociais discriminados e menos favorecidos

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
.Coñecer a lexislación básica referida á educación compensatoria	saber	A1
.Identificar os recursos comunitarios que poden ser de utilidade de cara a unha máis eficaz educación compensatoria	saber facer	A8 A9
.Identificar a organización educativa como un instrumento de compensación das desigualdades de tipo social, cultural e educativa.		
.Deseñar estratexias eficaces para a compensación das desigualdades.		
Saber contextualizar ao alumnado xitano (escolarización, absentismo, fracaso escolar, abandono). Comprender a Interacción Maioría - -Minoría (percepcións, estereotipos, prexuízos e relacións de poder). Reflexionar sobre os procesos de adaptación e cambio cultural (mecanismos de adaptación e supervivencia). Reflexionar sobre os procesos de adaptación e cambio cultural (mecanismos de adaptación e supervivencia).	saber saber facer Saber estar / ser	A12 A16 B2
Saber analizar situacións de desventaxa socio-cultural.	saber	A5
Saber planificar condicións da Educación Compensatoria e Educación Preventiva	saber facer Saber estar / ser	A15 B4
Comprender os fenómenos da categorización social, e a relación dos estereotipos e prexuízos coa percepción social e discriminación social. Comprender a importancia dos estereotipos e prexuízos como fonte de discriminación e perpetuación de desigualdades sociais e económicas. Apreciar a importancia e a relación dos estereotipos coas actitudes e os prexuízos, así como dos factores explicativos dos mesmos.	saber saber facer Saber estar / ser	A2 A3 A16 B2
Estar familiarizado coas principais técnicas para reducir estereotipos e prexuízos no ámbito da diversidade en contextos educativos e de compensación das desigualdades na educación.	saber saber facer Saber estar / ser	A16 A18
Desenvolver habilidades e destrezas para facer fronte a casos concretos de redución de estereotipos e prexuízos sociais e económicos a distintos niveis, no ámbito da compensación de desigualdades na educación.		
Saber aplicar técnicas concretas de aprendizaxe colaborativa-cooperativa en grupo como instrumento de compensación de desigualdades na educación.		
Manexar e xestionar a comunicación e o coñecemento, co fin de afianzar a aprendizaxe autónoma	saber facer	A5 A10 B5

Contidos

Tema	
1. EDUCACIÓN COMPENSATORIA	1.1.- A educación compensatoria na LOE 1.2.- Políticas compensatorias
2. A ESCOLA COMO INSTRUMENTO DE DESENVOLVEMENTO COMUNITARIO E DE COMPENSACIÓN DAS DESIGUALDADES	2.1.- A organización de centros dende perspectivas participativas e comunitarias 2.2.- Grupos cívicos: Proyecto Atlántida
3. A MINORÍA XITANA E A EDUCACIÓN COMPENSATORIA	3.1. Contextualización do alumnado xitano (escolarización, absentismo, fracaso escolar, abandono...) 3.2. Interacción Maioría - -Minoría (percepcións, estereotipos, prexuízos e relacións de poder) 3.3. Procesos de adaptación e cambio cultural (mecanismos de adaptación e supervivencia) 3.4. Análise da desventaxa socio-cultural 3.5. Condicións da Educación Compensatoria. Educación Preventiva
4. A EDUCACIÓN COMO INSTRUMENTO DE REDUCCIÓN DE ESTEREOTIPOS E PREXUIZOS SOCIO-ECONÓMICOS E COMPENSACIÓN DE DESIGUALDADES	4.1. A Categorización social e a súa relación con estereotipos e prexuízos 4.2. Relacións entre estereotipos, actitudes e prexuízos respecto ás desigualdades sociais e económicas. 4.3. Redución de estereotipos e prexuízos no ámbito da educación compensatoria. Técnicas. A aprendizaxe colaborativa/cooperativa en grupo como ferramenta de intervención na compensación de desigualdades na educación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos tutelados	0	28	28
Titoría en grupo	4	9.5	13.5
Sesión maxistral	6	14	20
Outros	5	0	5
Traballos de aula	18	28	46

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos tutelados	O estudante, de xeito individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Outros	Actividade organizada para o módulo
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Titoría en grupo	A atención ao alumnado realizarase a través de diversas vías: a plataforma Fatic, por correo electrónico, telefónicamente, e na propia aula de 20 a 21 horas os xoves e venres. Os estudantes tamén poderán usar as horas de titoría que ten o profesorado no seu gabinete.
------------------	---

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	Valoración das actividades realizadas autónomamente polo estudante, baixo a tutela do profesorado	30
Outros	Participación nas actividades de módulo	10
Traballos de aula	Valoración da participación e calidade das actividades de aula	60

Outros comentarios sobre a Avaliación

As actividades non superadas na 1ª convocatoria poderán ser recuperadas na convocatoria de xullo.

O alumnado que por motivo xustifico non poda asistir a todas as sesións presenciais contará con actividades alternativas.

Bibliografía. Fontes de información

Bourhis, R. & Leyens, J.P. (1996). *Estereotipos, discriminación y relaciones entre grupos*. Madrid: McGraw-Hill.

Domínguez, M.T. (2002) *As voces silenciadas: a participación das familias na escola*, Ourense, tese de Doutoramento

Ferreiro, R., Calderón, M. (2006). *El ABC del aprendizaje cooperativo: trabajo en equipo para enseñar y aprender*. México: Trillas.

Luengo, F. y Moya, J. *Bases teóricas y metodológicas de la participación en la educación*. Madrid: Walter Kluber.

Moral, M.V., Ovejero, A. (2005). Identidades y contradicciones de la escuela en las condiciones posmodernas de la sociedad global. En R.García, A. Fernández González, M.D. Losada, A, M. Goluboff, *Psicología ambiental, comunitaria y de la educación* (343-350), Madrid: Biblioteca Nueva.

Recomendacións